

LÄSRESAN

Lärarhandledning MED KOPIERINGSUNDERLAG

2

MAJEMA!

Innehåll

Läsresan – för åk 2	4	35 Lästeater – En tjänst och en gentjänst	182
Läsresan och läroplanen	6	36 Lästeater – Kungens nya kläder	183
Läs- och skrivförmåga	6	37 Lästeater – Pollys problem	184
Läsförståelse med Läsresan åk 2	9	38 Skylt – substantiv	185
Texttyper i Läsresan	10	39 Skylt – adjektiv	186
Modeller för textanalys	11	40 Skylt – verb	187
Arbeta med språkets alla delar i Läsresan	12	41 Skylt – vokaler	188
Tips och idéer för		42 Hemuppgift – läsning/mallar	189
ett språkutvecklande klassrum	18	43–72 Hemuppgift – stavning/grammatik	190
Webben	20	73 Min språkutveckling med Läsresan	220
Arbetsgång för ett kapitel	24	74 Min språkutveckling – till läraren	221
Kapitel 1	27	75 Diplom	222
Kapitel 2	35	76 Om Läsresan, för vårdnadshavare	223
Kapitel 3	43		
Kapitel 4	51		
Kapitel 5	59		
Kapitel 6	67		
Kapitel 7	75		
Kapitel 8	83		
Kapitel 9	91		
Kapitel 10	99		
Kapitel 11	107		
Kapitel 12	115		
Kapitel 13	123		
Kapitel 14	131		
Kapitel 15	139		
Kopieringsunderlag			
1–7 Läsförståelseaffischer	148		
8–14 Modeller för textanalys	155		
15–16 Berättelsekort	162		
17–24 Läsflytskort	164		
25 Ord att förstå – spelregler	172		
26 Ord att förstå – spelplan	173		
27–28 Läsförståelsekort – berättande text	174		
29 Snurra – läsförståelse berättande text	176		
30 Snurra – läsförståelse faktatext	177		
31 Veckomall – stavning	178		
32 Checklista – skriva	179		
33 3D-bok	180		
34 Vikbok	181		

Kapitel 2

VI ÖVAR OCH LÄR

EN TJÄNST OCH
EN GENTJÄNST

LÄSNING

TEXTANALYS

Miljö

Ser ut ...	Känns ...

FUNDERA PÅ

Vad kan
fabeln lära
oss?

ORD ATT FÖRSTÅ

slingrat
fastklämd
orättvist
tacksam
skörd
lunkande
stönade

GRAMMATIK

meningar
och
skiljetecken

ORD ATT STAVA

blad   flyga
blyg   fler
blunda   flaska
kvar   fråga
kvist   frukt

LÄSA

Fabel

SKRIVA

Om en miljö

Kapitel 2 – lektion 1

Ord att förstå

Läsning

Ord att förstå

Ord att förstå

Läseboken s. 28 och **WEBB**

slingrat fastklämd orättvist

tacksam skörd lunkande stönade

Titta på en bild i taget. Läs ordet och meningen gemensamt. Samtala om orden så att alla elever förstår vad de betyder.

Hur skulle det kännas om en orm slingrat sig runt ditt ben, tror du?

Kan du hålla en penna fastklämd under hakan?

Vad gör du om du tycker något är orättvist?

Hur kan man visa att man är tacksam?

Vad skulle du vilja få en stor skörd av?

Hur gör man när man går lunkande?

Kan du några synonymer till ordet stönade?

Låt eleverna komma med förslag på nya meningar där ordet ingår.

WEBB

Ordväskan – hitta på nya meningar till orden.

Läsning – En tjänst och en gentjänst

Läseboken s. 29–41 och **WEBB**

Titta på textens första sida. Låt eleverna beskriva bilden. Läs textens titel.

FÖRUTSE

Vad tror ni kommer att hända i den här texten? Varför?

FUNDERA PÅ: Vad kan *fabeln* lära oss?

Läs frågan och diskutera sedan gemensamt efter att ni har lyssnat på texten.

Lyssna på hela texten tillsammans. Uppmärksamma meningarna med de gulmarkerade orden.

WEBB

Inläsning – lyssna på texten med eller utan textmarkering.

SAMMANFATTA

Vad handlade texten om?

Ord att förstå

Arbetsboken s. 10

Här får eleverna öva och repetera ordens betydelse.

ÖVA ORD ATT FÖRSTÅ

Elevwebb – Ord att förstå.

Spela Ord att förstå, kopieringsunderlag 25–26.

Kapitel 2 – lektion 3

Lästräning

Textanalys

Miljö

Ser ut ...	Känns ...

Ord att stava

Lästräning – En tjänst och en gentjänst

Läseboken s. 29–31

Börja lektionen med att låta eleverna öva att läsa kapitlets text i ca 10 minuter. Be dem att vara uppmärksamma på textens miljöbeskrivningar, i bilderna.

Textanalys

Läseboken s. 29–41 och **WEBB**

WEBB

Analysmodellen med skrivbara fält.

Utgå från analysmodellen i läseboken. Rita gärna modellen på tavlan eller använd **webbens** skrivbara modell.

Samtala gemensamt om miljön öknen, utifrån berättelsens bilder. *Hur ser det ut i öknen? Vad växer det där? Hur känns det att vara i öknen?* Skriv i analysmodellen.

Du kan också välja att låta eleverna arbeta med modellen i par eller grupp, kopieringsunderlag 9. Samtala sedan gemensamt.

Ord att stava – bl- kv- fl- fr-

Arbetsboken s. 12

Låt eleverna läsa rutans tio ord i kör. Läs tydligt så att konsonantförbindelsen i början av orden verkligen hörs. Eleverna skriver alla tio ord. I den nedre uppgiften skrivs de tio orden igen. Fyra av dem till bilder och resterande sex i luckmeningar.

TIPS!

Skriv bl-, kv-, fl- och fr- i mitten på varsitt stort papper och placera ut på olika platser i rummet. Låt eleverna gå runt i par och skriva ord som passar. Avsluta med att läsa alla orden tillsammans.

ÖVA STAVNING

Öva att stava orden, varje dag, kopieringsunderlag 31.

Elevwebb – Stava/övning i två nivåer.

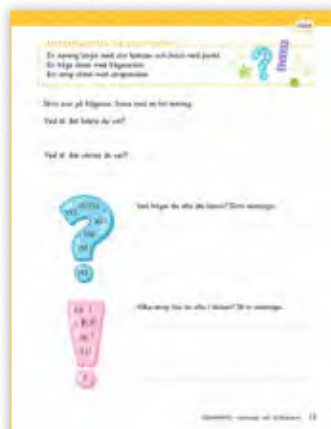
Diktamen, underlag s. 42.

Kapitel 2 – lektion 4

Lästräning

Grammatik

Lästräning – En tjänst och en gentjänst

Läseboken s. 29–41

Börja lektionen med att låta eleverna lästräna kapitlets text i ca 10 minuter. De kan t.ex. läsa för varandra, i par.

I **arbetsboken** övar eleverna meningar och skiljetecken i olika typer av uppgifter.

TIPS!

Be eleverna att skriva en mening, en fråga och ett utrop på remsor. Klipp av skiljetecknet från varje remsa. Lägg allt i en burk och be eleverna dra varsin remsa eller lapp med skiljetecken. Låt dem hitta sin meningskompis. När de hittat rätt kan de läsa tillsammans och därefter dra en ny remsa/lapp.

Grammatik – meningar och skiljetecken

Arbetsboken s. 13 och **WEBB**

Läs och samtala om grammatikrutan.
Vad är en hel mening, en fråga och ett utrop?

Be eleverna säga några meningar, frågor och utrop. Skriv upp dem på tavlan och ”glöm bort” skiljetecknen. Fråga eleverna om de kan se något som inte stämmer, låt några elever komma fram och rätta.

WEBB

Extra uppgifter – att använda vid din genomgång av sidan i arbetsboken.

ÖVA GRAMMATIK

Säg meningar, frågor och utrop. Låt kamraten säga vilket skiljetecken som passar.

Elevwebb – Skiljetecken.

Kapitel 2 – lektion 5

Modelltext

Skriva

Skriva – berättelse – miljö

Arbetsboken s. 14

I arbetsboken på [lärarwebben](#) kan du klicka upp modelltexten, i storformat. De markerade fälten är skrivbara.

Modelltext

Berättelsens miljö är den plats där det mesta händer. Författaren beskriver ofta miljön utifrån olika sinnen.

Läs modelltexten På bio. Uppmärksamma eleverna på textens delar och på hur miljön beskrivs.

Gemensam modellskrivning – ord

Nu är det dags att förbereda skrivandet av elevernas egna miljöbeskrivningar. Samtala gemensamt om miljön **restaurang**.

Ser ut – *Hur kan det se ut på en restaurang?*

Möbler, människor, porslin, bestick?

Luktar – *Hur kan det lukta? Vilka dofter kommer från maten?*

Hör – *Vilka ljud kan man höra? Något som skramlar eller klirrar?* Skriv orden på tavlan/webben och läs dem gemensamt.

Be eleverna att föreslå ord till varje ruta. Skriv orden på tavlan/webben och läs dem gemensamt.

T.ex.

Ser ut – bord, vita dukar, stearinljus, bestick, fönster.

Luktar – tomatsås, vitlök, ost.

Hör – prat, skratt, bestick som skramlar, glas som klirrar.

Prova att tillsammans sätta in orden i meningar, som beskriver en restaurang.

Individuell skrivning – ord

I **arbetsboken** skriver eleverna egna ord i de tre rutorna. Låt gärna orden på tavlan/webben vara kvar som stöd för de elever som behöver samt för inledning till nästa lektion.

Som avslutning kan eleverna tillsammans med någon kamrat hitta på meningar, utifrån sina ord.

Kapitel 2 – lektion 6

Lästräning

Skriva

Lästräning – En tjänst och en gentjänst

Läseboken s. 29–41

Börja lektionen med att låta eleverna lästräna kapitlets text i ca 10 minuter, t.ex. i **grupp**.

Skriva – berättelse – miljö

Arbetsboken s. 15

I arbetsboken på **lärarwebben** är de markerade fälten **skrivbara**.

Gemensam modellskrivning – text

Utgå från orden ni skrev gemensamt i rutorna, på s. 14. Låt eleverna föreslå meningar som berättar om restaurangen. Skriv meningarna på tavlan/webben och läs tillsammans.

Avsluta med att be eleverna om förslag på rubrik till miljöbeskrivningen.

Individuell skrivning – text

I **arbetsboken** skriver eleverna sin miljöbeskrivning, utifrån sina ord på s. 14. Låt gärna meningarna ni skrev gemensamt vara kvar på tavlan/webben som stöd för de elever som behöver.

Påminn eleverna om rubrik, stor bokstav i början av mening och vid namn, mellanrum mellan orden och punkt.

Checklistan

När eleverna skrivit klart sin miljöbeskrivning läser de igenom den och kryssar i tre av rutorna. Kanske behöver något fixas till.

Som avslutning ber de en kamrat att läsa miljöbeskrivningen, gärna högt. Uppmuntra eleverna att ge varandra skrivtips. ”Nästa gång kan du tänka på att ...”. Därefter kan de kryssa sista rutan.

– ÖVA SKRIVNING –

Elevwebb – Skriva/skriva till en eller flera bilder.

Lärarwebb – Blädderblocket.

Kapitel 2 – arbeta vidare

DIKTAMEN

Busken har små blad.
Jag blir blyg ibland.
Blunda med ett öga!
Det är många dagar kvar till jul.
Jag råkade bryta av en kvist.
Pingviner kan inte flyga.
Vi har skrivit fler ord än vad vi har kvar.
Vi hittade en flaska under trappan.
Är det någon som har en fråga?
Vi får frukt varje eftermiddag.

SKRIVUPPGIFT

Berättelsekort

Dela ut korten till eleverna och låt dem skriva en berättelse tillsammans med en kamrat.

Vad händer först i berättelsen? Vad händer sen? Vad händer till sist?

När eleverna är klara kan de läsa sin berättelse för en kamrat.

WEBB

Lek med ord

Välj en bild och hitta på meningar till de skiljetecken ni har övat.

Blädderblocket

Ta fram alla bilder. Låt eleverna välja en miljöbild, t.ex. slottet, associera och skriva en lista med ord. Eleverna läser sina ord för en kamrat som försöker lista ut miljöbilden.

SPRÅKAKTIVITET

Lästeater – En tjänst och en gentjänst

Träna på replikerna till teatern En tjänst och en gentjänst och spela upp för varandra. Markera gärna varje elevs repliker, med överstrykningspenna. Kopieringsunderlag 35.

TIPS TILL TEXTENS TEMA

Tittskåp – en miljö

Material: kartonger, pysselmateriel, linjerat papper, sax och lim.

- Prata om olika miljöer, titta gärna på bilder. *Vilka miljöer brukar ni vara i? Hur ser det ut på ett torg, en bondgård, en tågstation eller i ett hav?*
- Låt eleverna skapa miljöer, i par. Be dem att hitta på ett namn till sin miljö och skriva en text om vad man ser, luktar, hör och känner där. Avsluta med en utställning där eleverna får berätta om sina miljöer.

HEMUPPGIFT

- Vecka 1 – Läsning och stavning, kopieringsunderlag 42 och 45.
- Vecka 2 – Läsning och grammatik, kopieringsunderlag 42 och 46.

Ord att förstå

Spelregler

1. Turas om att slå tärningen.
2. När du landar på en bubbla med en siffra ska du gå lika många steg åt det håll pilen visar.
3. När du landar på en bubbla med en symbol tar du ett ordkort och följer instruktionen.

Symboler

I en mening

Säg en mening där ordet finns med.

Charader

Visa ordet med kroppen, låt kamraterna gissa.

Med andra ord

Förklara ordet med andra ord, låt kamraterna gissa.

Rita och gissa

Rita ordet, låt kamraterna gissa.

Ord att förstå

Spelregler

1. Turas om att slå tärningen.
2. När du landar på en bubbla med en siffra ska du gå lika många steg åt det håll pilen visar.
3. När du landar på en bubbla med en symbol tar du ett ordkort och följer instruktionen.

Symboler

I en mening

Säg en mening där ordet finns med.

Charader

Visa ordet med kroppen, låt kamraterna gissa.

Med andra ord

Förklara ordet med andra ord, låt kamraterna gissa.

Rita och gissa

Rita ordet, låt kamraterna gissa.

Till läraren

Kopiera spelplanen och spelreglerna. Laminera gärna.
Ha tärning och spelmarkörer till hands.

Vid varje nytt kapitel skriver du eller eleverna kapitlets **Ord att förstå**, på lappar.
Använd lapparna när spelet spelas.

LÄSFÖRSTÅELSEKORT

Vem är berättelsens huvudkaraktär?

LÄSFÖRSTÅELSEKORT

Hur skulle berättelsen kunna fortsätta?

LÄSFÖRSTÅELSEKORT

Vilka problem har berättelsens huvudkaraktär?

LÄSFÖRSTÅELSEKORT

Vad kommer du bäst ihåg från berättelsen?

LÄSFÖRSTÅELSEKORT

Hur löser berättelsens huvudkaraktär sitt problem?

LÄSFÖRSTÅELSEKORT

Du får hitta på en ny rubrik. Vad skulle berättelsen kunna heta?

LÄSFÖRSTÅELSEKORT

Var utspelar sig berättelsen?

LÄSFÖRSTÅELSEKORT

Är berättelsen en fantasiberättelse? Hur vet du det?

LÄSFÖRSTÅELSEKORT

Välj en av berättelsens bilder och beskriv den.

LÄSFÖRSTÅELSEKORT

Är berättelsen en verklig berättelse? Hur vet du det?

Namn ..... Tillbaka till skolan .....

STAVNING – dubbelteckning

natt

puss

pigg

dörr

lugg

löss

kall

fått

barr

rädd

LEDTRÅD – skriv det ord som passar.

Kan du känna dig när du vilat.

_____

Del av en frisyra.

_____

Har både gran och tall.

_____

Då brukar de flesta sova.

_____

Kan man bli när något är läskigt.

_____

Motsatsen till gett.

_____

Är du när du fryser.

_____

Något munnen kan ge.

_____

Kan klia i hårbotten.

_____

Något du kan öppna och stänga.

_____

- Välj ett av orden. Skriv en mening.

_____

_____

Namn ..... Tillbaka till skolan .....

GRAMMATIK – adjektiv

- Ringa in 10 adjektiv.

prickig   kantig   vit   rund
skratta   lurvig   snabb   gul
långsam   silvrig   grön   katt

- Se dig omkring och välj tre saker. Skriv saken och adjektiv som beskriver den.

1

2

3

- Skriv till bilden.

LÄSRESAN

LÄSRESAN är ett basläromedel i svenska för FK – åk 3 där arbetet med språkets delar utgår från en gemensam **läsebok** där alla texttyper finns representerade.

I **lärarhandledningen** får du arbetsgången, lektion för lektion. Här finns också kopieringsunderlag och förslag på språkaktiviteter och fördjupning.

I **Läsresan webb** ingår både en **lärar-** och en **elevwebb**. Här finns alla texter inlästa och dessutom interaktiva övningar, både för din undervisning och för eleverna när de övar på egen hand.

